

Mødedato: 31. oktober 2025, kl. 12:15 – 13:30

Mødested: 1535-112

Mødeemne: 2. møde i Nat-Tech biblioteksudvalg 2025

Deltagere: Jacob Schach Møller (forperson/Nat), Ingeborg Jacobsen (Nat, fra remote), Hanne Munch Kristiansen (AUL), Ole Hertel (Tech), Per Lysgaard (Tech), Charlotte Sand (sekretær),

Gæst: Line Renate Hansen og Sofia Braad Riis (AUL, til pkt. 2)

Afbud: Ida Thoft Jensen (Tech), Astrid Klingen (Nat)

Godkendt referat

12:15 – 12:05

1. Velkomst og godkendelse af dagsorden v/ Jacob

Jacob bød velkommen til 2. møde i Nat-Tech biblioteksudvalg 2025.

Dagsordenen blev godkendt.

12:15 – 13:00

2. Dialogmøde (Q4) /v Line og Hanne

Gæst: Line Renate Hansen, Sofia Braad Riis

Mødemateriale: Sagsfremstilling

Mødemateriale: Status på trimningsproces 2026 (bilag 1 til sagsfremstilling)

Mødemateriale: Orientering om dialogmøder med institutterne (bilag 2)

Mødemateriale: Hovedkonklusioner i AU Library brugerundersøgelse 2025 (bilag 3)

Mødemateriale: Resultater fra AU Library brugerundersøgelses 2025 (bilag 4)

Med det formål løbende at tilpasse og justere bibliotekets services, så de er relevante og drevet af brugerbehov, afholdes der årligt 2 formelle dialogmøder mellem AUL og fakulteterne. Her kan fakulteterne få input til den drøftelse der skal være i UL omkring AUL- strategiplan 2026-28 som skal sætte retning for biblioteksdriften de kommende tre år.

Der har været afholdt møder med institutterne. Hanne gennemgik institutternes input:

- Der er generel tilfredshed på institutterne ift. Licensadgange både ift. tidsskrifter og e-bøger. Der kommer ønsker ind til nye aftaler. Der er udfordringer ift. det loft der er på alle aftaler, dog er der ikke loft på Elsevier aftalen. Loftet nås typisk i oktober måned.
- Registrering i Pure bliver mere og mere relevant.
- Mange institutter vil gerne have undervisning i AI og nationale aftaler.

Udover de lokale dialoger med institutterne har der været sendt spørgeskema ud til forskere og studerende på AU. Undersøgelsen viser, at der generelt er høj tilfredshed særligt i forhold til informationsforsyning. Der er flere der bruger de fysiske biblioteker –

det ses både i tal og i oplevelsen på bibliotekerne. Fællesskab og nærhed til information og materialer er afgørende.

Det blev drøftet om der er noget der skal fokuseres særligt på i ift. AUL-strategiplan 2026-28. Hvad er det for en retning der skal sættes – er der noget der har udviklet sig som der skal være særligt opmærksomhed omkring?

Jacob bemærkede at licens er det vigtigste. Jacob spurgte til hvordan licensudgifterne har udviklet sig? Der er kommet nye aftaler og det betyder at kurven er knækket, men hvordan har tallene udviklet sig. Er kurven stadig knækket?

Line og Sofia svarede, at det ser ud til at missionen er lykket, det udvikler sig pristalsforholdsmæssigt.

Der var enighed om, at licenserne er det vigtigste også at fokuserer på fremadrettet. Prisstigninger skal kontrolleres, det er meget vigtigt i forhandlingerne.

Licensressourcer:

Det er et nulsumsspil. De licenser der ikke bliver brugt nok bliver lukket. Når e licens lukkes ses der både og data og det faglige indhold – bliver det brugt og hvor mange er det relevant for.

Der bliver kigget på nye ønsker som typisk kommer fra enkeltpersoner fx ZooTaxa og Uddannelsesmonitor. De ønsker blev ikke imødekommet. Noget har mere karakter af medieovervågning og lign. Det er en gråzone at bevæge sig ind i. Det er vigtigt at AUL kender den ramme de skal agere indenfor.

Der er købt et AI værktøj – SiteAI - da det er et værktøj der dykker ned i den videnskabelige litteratur og er stærk i citationer. Det er alene en 1-årig aftale der er indgået, de fleste andre aftaler der indgås er 3-årige. Flere af de andre universiteter har også valgt SiteAI. Der bliver et webinar som firmaet står bag. Information om webinarer bliver sendt til institutsekretariatslederne.

Der var en drøftelse af licensressourcer 2027? Sker der noget forsknings- eller uddannelsesmæssigt som betyder, at behovene ændrer sig og der er behov for nye licenser der skal gøres plads til?

- Veterinæruddannelsen er ny. Følg med i om det giver anledning til nye behov. Der er allerede kontakt til Foulum. Det blev aftalt, at Ole følger op.

Der er flere flytteprojekter i gang ift. bibliotekerne, men der er ikke udsigt til nybyggeri. Sig til hvis der lokalt sker noget på lokaliteterne på Nat som giver anledning til at der skal ske ændringer ift. bibliotekerne det kunne fx være på Katrinebjerg.

Jacob pointerede, at det er fakulteterne og institutterne der skal sikre at der er et godt studiemiljø for de studerende og at der er tilstrækkeligt med studiepladser. Det er ikke bibliotekernes ansvar. Institutterne skal sørge for at have de faciliteter der skal til, for at de studerende føler sig hjemme.

13:00 – 13:10

3. Open Access – indikator, og evt. tilpasset KB-proces /v Hanne

Mødemateriale (link): <https://ufm.dk/aktuelt/nyheder/2025/nye-tal-stigning-i-den-abne-og-frie-adgang-til-forskningsresultater-pa-danske-universiteter>

Hanne forklarede, at biblioteket bruger uforholdsmæssigt meget tid på den mail der bliver sendt ud med lister og det er meget få der responderer. Det har derfor en minimal effekt, og der kræver mange ressourcer at få listerne ud. Det er stagneret, det giver ikke mening længere. Det er for mange ressourcer at bruge i forhold til, hvad vi får ud af det.

Det blev besluttet at ændre den praksis, så der i stedet fremadrettet er en postkasse de ansatte kan sende eventuelle spørgsmål til. Postkassen skrives i mailen fra PURE.

13:10 – 13:15

4. Ulønnede relationer og licensaftaler /v Hanne

Mødemateriale: Mail fra AU's vicedirektør for forskning

Hanne forklarede problematikken. Når der betales for adgang til licenser, så betales der på grundlag af FTE (årsværk). Her er der et skyggetal ift. emeritus, eksternt lønnede ph.d., adjungerede professorer mv. De bliver talt med, da de også har adgang til licenserne, men de er ulønnede og tæller derfor ikke med i antal årsværk.

Der har været flere møder omkring hvordan problematikken skal løses med AU vicedirektør for forskning. Det har været gode møde og der er fundet et godt kompromis og en god løsning.

Udgangspunktet er, at alle der ikke er på AU's lønningsliste skal lukkes ud og skal have særskilt adgang. Det er ca. 500 personer det drejer sig om. Der er aftalt følgende:

- Emeritus kommer automatisk med på listen og får alene læseadgang ikke publiceringsadgang.
- Erhvervs. Ph.d. skal ind på listen automatisk. Ulønnede ph.d.-studerende skal ansøge og skal lukkes ind på listen. Det har ph.d. skolerne fået information om og der er sendt links ud, så ph.d.-skolerne ved, hvordan det skal håndteres.
- Alle studerende har automatisk adgang.

Det har været en stor øvelse, men der fundet en fornuftig løsning. Eventuelle problematikker med den løsning skal indrapporteres til Hanne.

13:15 – 13:25

5. Nyt fra medlemmerne – bordet rundt /v alle

- Afleveringer til rigsarkivet /v Jacob

Jacob orienterede om, at der pt er tvangsaflevering af skriftlige specialer som AU har på lager fra før 2006 til rigsarkivet. Geoscience skal aflevere.

Hvis der er spørgsmål ift. aflevering af datasæt og specialer til rigsarkivet så kontakt Hanne, hun har erfaringer.

Per pointerede, at det er institutterne skal sørge for at have studiepladser til de studerende. Bibliotekerne skal ikke "redde" fakulteterne. De studerende er glade for at bruge bibliotekerne, men det betyder ikke, at institutterne ikke behøver at sikre, at der er studiepladser for de studerende. Fakulteterne og institutterne har et ansvar for de studerende og for at skabe faciliteter der understøtter et godt studiemiljø.

Ole Hertel gjorde opmærksom på, at fakultetsledelsen på Tech har besluttet, at fakultetet ikke længere udgiver forskningsrapporter. Baggrunden er, at der var i offentligheden, er forviklinger mellem myndighedsrapporter og forskningsrapporter. Ole pointerede, at der skal være opmærksomhed på, at der ikke er platforme (fx Open Books), hvor forskningsrapporterne kan blive lagt ud og hvor de formentligt ikke længere skal være som følge af fakultetsledelsens beslutning. Det blev aftalt, at Ole giver nærmere besked til Hanne.

13:25 – 13:30

6. Evt., herunder næste møde /v Jacob

Jacob orienterede om, at han fratræder som institutleder per 31. marts 2026, og dermed også som forperson for biblioteksudvalg. Ny institutleder bliver sandsynligvis også ny forperson (afventer dekanaterne).

Dato for næste møde: maj/juni 2026 (afventer ny forperson)